

# פתרון תרגיל מספר 1 - דאסט

שם: מיכאל גרינבאום, ת"ז: 211747639

20 במרץ 2019

1. פתרון:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \log(n) = \infty \quad \text{צ"ל:}$$

הוכחה:

נסמן ב- $a$  את הבסיס של  $\log$ . יהי  $M > 0$ , נגדיר  $N = \lceil a^{M+1} \rceil$ , נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$

$$N < n \rightarrow M < M+1 = \log_a(a^{M+1}) \stackrel{*}{\leq} \log_a(N) \stackrel{*}{\leq} \log_a(n) \Rightarrow M < \log_a(n)$$

\* - מתקיים כי  $\log$  פונקציה עולה  
לכן הראנו כי

$$(\forall M > 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (N < n \rightarrow M < \log_a(n))$$

כלומר מהגדרת הגבול נובע כי  $\lim_{n \rightarrow \infty} \log(n) = \infty$

מ.ש.ל.א. ☺

$$\lim_{n \rightarrow \infty} k^{-n} = 0 \quad \text{צ"ל: (ב)}$$

הוכחה:

אם  $k = 1$  אזי  $k^{-n} = 1, \forall n \in \mathbb{N}$ , לכן

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists N (= 1) \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (N < n \rightarrow |k^{-n} - 1| = |1 - 1| = 0 < \varepsilon)$$

כלומר מהגדרת הגבול נובע כי  $\lim_{n \rightarrow \infty} k^{-n} = 1$

אחרת:

יהי  $\varepsilon > 0$ , לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש- $k^N \geq \frac{1}{\varepsilon}$  (ארכימדיות),  
לכן  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$N < n \rightarrow \frac{1}{\varepsilon} \leq k^N < k^{N+1} < \dots < k^n \Rightarrow \frac{1}{\varepsilon} < k^n \Rightarrow \boxed{\frac{1}{k^n} < \varepsilon}$$

לכן  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$|k^{-n} - 0| = \left| \frac{1}{k^n} \right| = \frac{1}{k^n} < \varepsilon$$

כלומר הראנו כי

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (N < n \rightarrow |k^{-n} - 0| < \varepsilon)$$

כלומר מהגדרת הגבול נובע כי  $\lim_{n \rightarrow \infty} k^{-n} = 0$

מ.ש.ל.ב. ☺

$$\lim_{n \rightarrow \infty} 1 - \frac{1}{n} = 1 \quad \text{צ"ל: (ג)}$$

הוכחה:

יהי  $\varepsilon > 0$ , לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש  $N \geq \frac{1}{\varepsilon}$  (ארכימדיות), לכן  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$N < n \rightarrow \frac{1}{\varepsilon} \leq N < n \Rightarrow \boxed{\frac{1}{n} < \varepsilon}$$

לכן  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\left| \left( 1 - \frac{1}{n} \right) - 1 \right| = \left| -\frac{1}{n} \right| = \frac{1}{n} < \varepsilon$$

כלומר הראנו כי

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( N < n \rightarrow \left| \left( 1 - \frac{1}{n} \right) - 1 \right| < \varepsilon \right)$$

$$\boxed{\lim_{n \rightarrow \infty} 1 - \frac{1}{n} = 1} \quad \text{כלומר מהגדרת הגבול נובע כי}$$

מ.ש.ל.ג. ☺

2. פתרון:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = \infty \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = 0 \quad \text{צ"ל: (א)}$$

הוכחה:

יהי  $\varepsilon > 0$ , מהיות  $\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = \infty$  כך ש  $\exists N \in \mathbb{N}$   $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים  $\frac{1}{\varepsilon} \leq f(n)$ , כלומר

$$0 \leq \frac{1}{\varepsilon} \leq f(n) \Rightarrow 0 \leq \boxed{\frac{1}{f(n)} = \frac{1}{|f(n)|}}$$

$$\frac{1}{\varepsilon} \leq f(n) \Rightarrow \boxed{\frac{1}{|f(n)|} = \frac{1}{f(n)} < \varepsilon}$$

לכן  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\left| \frac{1}{f(n)} - 0 \right| = \left| \frac{1}{f(n)} \right| = \frac{1}{|f(n)|} < \varepsilon$$

כלומר הראנו כי

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( N < n \rightarrow \left| \frac{1}{f(n)} - 0 \right| < \varepsilon \right)$$

$$\boxed{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = 0} \quad \text{כלומר מהגדרת הגבול נובע כי}$$

מ.ש.ל.א. ☺

$$\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = 0 \not\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = \infty \quad \text{צ"ל: (ב)}$$

הוכחה:

נבחר  $f(n) = -\frac{1}{n}$ , נראה כי  $\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = 0 \not\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = \infty$

תחילה נראה כי  $\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = 0$ , יהי  $\varepsilon > 0$ , לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש  $N \geq \frac{1}{\varepsilon}$  (ארכימדיות), לכן  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$N < n \rightarrow \frac{1}{\varepsilon} \leq N < n \Rightarrow \boxed{\frac{1}{n} < \varepsilon}$$

לכן  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\left| -\frac{1}{n} - 0 \right| = \left| -\frac{1}{n} \right| = \frac{1}{n} < \varepsilon$$

כלומר הראנו כי

$$(\forall \varepsilon > 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( N < n \rightarrow \left| -\frac{1}{n} - 0 \right| < \varepsilon \right)$$

$$\boxed{\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = \lim_{n \rightarrow \infty} -\frac{1}{n} = 0}$$

ענה נראה כי  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = -\infty \neq \infty$  ,  
יהי  $M < 0$ , לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש  $N \geq -M$  (ארכימדיות), לכן  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$N < n \rightarrow -n \leq -N \leq M \Rightarrow \boxed{-n \leq M}$$

כלומר הראנו כי

$$(\forall M < 0) (\exists N \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (N < n \rightarrow -n \leq M)$$

$$\boxed{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = \lim_{n \rightarrow \infty} -n = -\infty \neq \infty}$$

$$\boxed{\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = 0 \not\rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{f(n)} = \infty}$$

מ.ש.ל.ב. ☺

3. פתרון:

$$\log(n^k) = O(n) \quad \text{צ"ל: } \log(n^k) = O(n)$$

הוכחה:

תחילה נשים לב כי

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\log(n)} \stackrel{L_{\infty}}{=} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\frac{1}{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} n = \infty$$

מהיות  $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\log(n)} = \infty$ ,  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים  $\frac{n}{\log(n)} > 1$ , כלומר  $\boxed{n > \log(n)}$ ,  
לכן  $N < \forall n \in \mathbb{N}$

$$\log(n^k) = k \cdot \log(n) < k \cdot n \Rightarrow \boxed{\log(n^k) < k \cdot n}$$

כלומר הראנו כי עבור  $c = k$ ,  $n_0 = N$  מתקיים  $\log(n^k) < c \cdot n$ ,  $\forall n \in \mathbb{N}$ ,  $n_0 < n$ , כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow \log(n^k) < c \cdot n)$$

$$\boxed{\log(n^k) = O(n)}$$

מ.ש.ל.א. ☺

$$c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = \Theta(n^2) \quad \text{צ"ל: } c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = \Theta(n^2)$$

הוכחה:

תחילה נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$

$$\boxed{c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \geq c_2 \cdot n^2}$$

כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = 1, c = c_2$  מתקיים  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \geq c \cdot n^2 \forall n \in \mathbb{N}, n_0 < n$  כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \geq c \cdot n^2)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = \Omega(n^2)$   
 עתה נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$

$$c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \leq c_1 \cdot n^2 + c_2 \cdot n^2 = (c_1 + c_2) \cdot n^2 \Rightarrow c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \leq (c_1 + c_2) \cdot n^2$$

כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = 1, c = c_1 + c_2$  מתקיים  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \leq c \cdot n^2 \forall n \in \mathbb{N}, n_0 < n$  כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 \leq c \cdot n^2)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = O(n^2)$

לכן מהיות  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = O(n^2)$  וגם  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = \Omega(n^2)$  מההגדרה מתקיים  $c_1 \cdot n + c_2 \cdot n^2 = \Theta(n^2)$

מ.ש.ל.ב.⊙

(ג) צ"ל:  $f(n) = \Omega(\log(f(n)))$

הוכחה:

תחילה נרצה להראות כי  $\forall x > 0$  מתקיים  $x^{\frac{1}{x}} \leq e^{\frac{1}{e}}$   
 נשים לב כי  $g'(x) = \left(e^{\frac{\ln(x)}{x}}\right)' = x^{\frac{1}{x}} \cdot \left(\frac{1}{x^2} - \frac{\ln(x)}{x^2}\right) = \frac{x^{\frac{1}{x}}}{x^2} (1 - \ln(x))$   
 נשים לב כי  $\forall x \geq e, g'(x) \leq 0$  (כי הכל חיובי במכפלה חוץ מ- $1 - \ln(x)$ )  
 באופן דומה מתקיים  $g'(x) \geq 0 \forall x \leq e$ , כלומר  $\forall x > 0$  מתקיים  $g(x) = x^{\frac{1}{x}} \leq g(e) = e^{\frac{1}{e}}$   
 נסמן  $a$  את הבסיס של הלוג, עתה נשים לב כי עבור  $0 < c < \frac{\ln(a)}{\ln(e^{\frac{1}{e}})} = e \cdot \ln(a)$  מתקיים  $\forall x > 0$

$$c < \frac{\ln(a)}{\ln(e^{\frac{1}{e}})} \Rightarrow c \cdot \ln(e^{\frac{1}{e}}) < \ln(a) \Rightarrow c \cdot \ln(g(e)) < \ln(a) \Rightarrow c \cdot \ln(g(x)) \leq c \cdot \ln(g(e)) < \ln(a)$$

$$\Rightarrow c \cdot \ln(g(x)) < \ln(a) \Rightarrow e^{c \cdot \ln(g(x))} < e^{\ln(a)} \Rightarrow g(x)^c < a \Rightarrow x^{\frac{c}{x}} < a \Rightarrow x^c < a^x \Rightarrow a^{\log_a(x^c)} < a^x$$

$$\Rightarrow \log_a(x^c) < x \Rightarrow c \cdot \log_a(x) < x$$

כלומר הראנו כי  $\forall x > 0$  מתקיים  $c \cdot \log_a(x) < x$ , נציב  $x = f(n) \forall n \in \mathbb{N}$  ונקבל  $c \cdot \log_a(f(n)) < f(n)$   
 כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = 1, c$  מתקיים  $c \cdot \log_a(f(n)) < f(n) \forall n \in \mathbb{N}, n_0 < n$  כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow c \cdot \log_a(f(n)) \leq f(n))$$

לכן מההגדרה מתקיים  $f(n) = \Omega(\log(f(n)))$

מ.ש.ל.ג.⊙

(ד) צ"ל:  $\sum_{i=1}^n i = \Theta(n^2)$

הוכחה:

נשים לב כי  $\sum_{i=1}^n i = \frac{n^2 - n}{2}$ , נשים לב כי

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[ \frac{n^2 - n}{2} - \frac{n^2}{4} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[ \frac{n^2}{4} - \frac{n}{2} \right] = \infty$$

לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש- $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\frac{n^2}{4} - \frac{n}{2} > 0 \Leftrightarrow \frac{n^2 - n}{2} - \frac{n^2}{4} > 0 \Leftrightarrow \frac{n^2 - n}{2} > \frac{1}{4} \cdot n^2$$

כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = N, c = \frac{1}{4}$  מתקיים  $\sum_{i=1}^n i = \frac{n^2-n}{2} > c \cdot n^2$   $\forall n \in \mathbb{N}$ , כלומר  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}$

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_0 < n \rightarrow \sum_{i=1}^n i > c \cdot n^2 \right)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $\sum_{i=1}^n i = \Omega(n^2)$   
 עתה נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$

$$\sum_{i=1}^n i = \frac{n^2 - n}{2} < \frac{1}{2} \cdot n^2$$

כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = 1, c = \frac{1}{2}$  מתקיים  $\sum_{i=1}^n i = \frac{n^2-n}{2} < \frac{1}{2} \cdot n^2$   $\forall n \in \mathbb{N}$ , כלומר  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}$

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_0 < n \rightarrow \sum_{i=1}^n i \leq c \cdot n^2 \right)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $\sum_{i=1}^n i = O(n^2)$

לכן מהיות  $\sum_{i=1}^n i = \Omega(n^2)$  וגם  $\sum_{i=1}^n i = O(n^2)$  מההגדרה מתקיים  $\sum_{i=1}^n i = \Theta(n^2)$

מ.ש.ל.ד.⊙

(ה) צ"ל:  $\sum_{i=1}^n i^k = \Theta(n^{k+1})$   
 הוכחה:

נשים לב כי  $\sum_{i=1}^n i^k \leq \sum_{i=1}^n n^k = 1 \cdot n^{k+1} \Rightarrow \sum_{i=1}^n i^k \leq 1 \cdot n^{k+1}$

כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = 1, c = 1$  מתקיים  $\sum_{i=1}^n i^k \leq c \cdot n^{k+1}$   $\forall n \in \mathbb{N}$ , כלומר  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}$

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_0 < n \rightarrow \sum_{i=1}^n i^k \leq c \cdot n^{k+1} \right)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $\sum_{i=1}^n i^k = O(n^{k+1})$   
 עתה נשים לב כי עבור  $n \in \mathbb{N}$  זוגי מתקיים

$$\sum_{i=1}^n i^k \geq \sum_{i=\frac{n}{2}}^n i^k \geq \sum_{i=\frac{n}{2}}^n \left(\frac{n}{2}\right)^k = \left(\frac{n}{2}\right)^{k+1} = \frac{1}{2^{k+1}} \cdot n^{k+1} \Rightarrow \sum_{i=1}^n i^k \geq \frac{1}{2^{k+1}} \cdot n^{k+1}$$

ונשים לב כי עבור  $n \in \mathbb{N}$  אי זוגי מתקיים

$$\sum_{i=1}^n i^k \geq \sum_{i=\frac{n+1}{2}}^n i^k \geq \sum_{i=\frac{n+1}{2}}^n \left(\frac{n+1}{2}\right)^k \geq \sum_{i=\frac{n+1}{2}}^n \left(\frac{n}{2}\right)^k = \frac{1}{2^k} \cdot n^k \cdot \left(\frac{n-1}{2}\right) = \frac{1}{2^{k+1}} \cdot (n^{k+1} - n^k)$$

נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[ \frac{1}{2^{k+1}} \cdot (n^{k+1} - n^k) - \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1} \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[ \frac{1}{2^{k+1}} \cdot \left( \frac{1}{2} n^{k+1} - n^k \right) \right] = \infty$$

לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך ש  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\frac{1}{2^{k+1}} \cdot \left( \frac{1}{2} n^{k+1} - n^k \right) > 0 \Leftrightarrow \frac{1}{2^{k+1}} \cdot (n^{k+1} - n^k) - \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1} > 0 \Leftrightarrow \frac{1}{2^{k+1}} \cdot (n^{k+1} - n^k) > \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1}$$

כלומר  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  אי זוגי מתקיים כי

$$\sum_{i=1}^n i^k \geq \frac{1}{2^{k+1}} \cdot (n^{k+1} - n^k) \geq \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1} \Rightarrow \boxed{\sum_{i=1}^n i^k \geq \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1}}$$

$N < \forall n \in \mathbb{N}$  זוגי מתקיים

$$\sum_{i=1}^n i^k \geq \frac{1}{2^{k+1}} \cdot n^{k+1} \geq \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1} \Rightarrow \boxed{\sum_{i=1}^n i^k \geq \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1}}$$

לכן  $N < \forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים  $\sum_{i=1}^n i^k \geq \frac{1}{2^{k+2}} n^{k+1}$ , כלומר הראנו כי עבור  $c = \frac{1}{2^{k+2}}$ ,  $n_0 = N$ , מתקיים  $\sum_{i=1}^n i^k \geq c \cdot n^{k+1}$ ,  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}$ , כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_0 < n \rightarrow \sum_{i=1}^n i^k \geq c \cdot n^{k+1} \right)$$

$$\boxed{\sum_{i=1}^n i^k = \Omega(n^{k+1})} \text{ לכן מההגדרה מתקיים}$$

$$\boxed{\sum_{i=1}^n i^k = \Theta(n^{k+1})} \text{ לכן מהיות } \sum_{i=1}^n i^k = O(n^{k+1}) \text{ וגם } \sum_{i=1}^n i^k = \Omega(n^{k+1}) \text{ מההגדרה מתקיים}$$

מ.ש.ל.ה. ☺

$$\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = \Theta(\log^2(n)) \quad \text{ז"ל:}$$

הוכחה:

נסמן  $n = 2^k$  , לכן

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) &= \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{2^k}{2^i}\right) = \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log(2^{k-i}) = \log\left(\prod_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} 2^{k-i}\right) \\ &= \log\left(2^{\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} [k-i]}\right) = \log\left(2^{k \cdot \lfloor \log(n) \rfloor + \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} [-i]}\right) \\ &= \log\left(2^{k \cdot \lfloor \log(n) \rfloor - \frac{\lfloor \log(n) \rfloor (\lfloor \log(n) \rfloor + 1)}{2}}\right) = \lfloor \log(n) \rfloor \cdot \log\left(2^{k - \frac{\lfloor \log(n) \rfloor + 1}{2}}\right) \end{aligned}$$

נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = \lfloor \log(n) \rfloor \cdot \log\left(2^{k - \frac{\lfloor \log(n) \rfloor + 1}{2}}\right) \leq \log(n) \cdot \log\left(2^{k - \frac{\lfloor \log(n) \rfloor + 1}{2}}\right) \leq \log(n) \cdot \log(2^k)$$

$$= \log(n) \cdot \log(n) = 1 \cdot \log^2(n) \Rightarrow \boxed{\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) \leq 1 \cdot \log^2(n)}$$

כלומר הראנו כי עבור  $c = 1$ ,  $n_0 = 1$ , מתקיים  $\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) \leq c \cdot \log^2(n)$ ,  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}$ , כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_0 < n \rightarrow \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) \leq c \cdot \log^2(n) \right)$$

$$\boxed{\sum_{i=1}^n i^k = O(\log^2(n))} \text{ לכן מההגדרה מתקיים}$$

נניח כי הבסיס של הלוגשווה ל-2 (מהיות  $\log_a(x) = \log_b(x) \cdot c$ ) נוכל להוכיח רק לבסיס אחד ולהסיק את הטענה לכל בסיס).  
נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$\begin{aligned} \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) &= \lfloor \log(n) \rfloor \cdot \log\left(2^{k - \frac{\lfloor \log(2^k) \rfloor + 1}{2}}\right) \geq (\log(n) - 1) \cdot \log\left(2^{k - \frac{k+1}{2}}\right) \\ &\geq (\log(n) - 1) \cdot \log\left(2^{k - \frac{k}{2}}\right) = (\log(n) - 1) \cdot \log(2^k) \cdot \frac{1}{2} \\ &= \frac{1}{2} \cdot (\log(n) - 1) \cdot \log(n) = \frac{1}{2} \cdot (\log_2(n) - 1) \cdot \log_2(n) \end{aligned}$$

נשים לב כי

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left[ \log_2(n) - 1 - \frac{1}{2} \cdot \log_2(n) \right] = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[ \frac{1}{2} \cdot \log_2(n) - 1 \right] = \infty$$

לכן  $\exists N \in \mathbb{N}$  כך  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים  $N < \log_2(n)$

$$\frac{1}{2} \cdot \log_2(n) - 1 > 0 \Leftrightarrow \log_2(n) - 1 - \frac{1}{2} \cdot \log_2(n) > 0 \Leftrightarrow \log_2(n) - 1 > \frac{1}{2} \cdot \log_2(n)$$

לכן  $N < \log_2(n)$  מתקיים

$$\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = \frac{1}{2} \cdot (\log_2(n) - 1) \cdot \log_2(n) \geq \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{1}{2} \cdot \log_2(n)\right) \cdot \log_2(n) = \frac{1}{4} \cdot \log_2^2(n)$$

כלומר הראנו כי עבור  $c = \frac{1}{4}$ ,  $n_0 = N$  מתקיים  $\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) \geq c \cdot \log^2(n)$   $\forall n \in \mathbb{N}$ ,  $n_0 < n$  כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_0 < n \rightarrow \sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) \geq c \cdot \log^2(n) \right)$$

$$\boxed{\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = \Omega(\log^2(n))} \text{ לכן מההגדרה מתקיים}$$

לכן מהיות  $\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = O(\log^2(n))$  וגם  $\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = \Omega(\log^2(n))$

$$\boxed{\sum_{i=1}^{\lfloor \log(n) \rfloor} \log\left(\frac{n}{2^i}\right) = \Theta(\log^2(n))} \text{ מההגדרה מתקיים}$$

מ.ש.ל.ו. ☺

#### 4. פתרון:

(א) צ"ל:  $f(n) = O(g(n)), g(n) = O(h(n)) \Rightarrow f(n) = O(h(n))$

הוכחה:

מהיות  $f(n) = O(g(n))$   $\exists c_1 > 0 \exists n_1 \in \mathbb{N}$  כך  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים  $f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$   
מהיות  $g(n) = O(h(n))$   $\exists c_2 > 0 \exists n_2 \in \mathbb{N}$  כך  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים  $g(n) \leq c_2 \cdot h(n)$   
נגדיר  $N = \max\{n_1, n_2\}$ , נשים לב כי  $\forall n \in \mathbb{N}$  מתקיים

$$f(n) \leq c_1 \cdot g(n) \leq c_1 \cdot (c_2 \cdot h(n)) = (c_1 \cdot c_2) \cdot h(n)$$

כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = N, c = c_1 \cdot c_2$  מתקיים  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}, f(n) \leq c \cdot h(n)$  כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow f(n) \leq c \cdot h(n))$$

$$\boxed{f(n) = O(h(n))} \text{ לכן מההגדרה מתקיים}$$

מ.ש.ל.א.⊕

(ב) צ"ל:  $f(n) = \Theta(g(n)) \Leftrightarrow g(n) = \Theta(f(n))$   
הוכחה:

$$\begin{aligned} f(n) = \Theta(g(n)) &\Leftrightarrow f(n) = O(g(n)) \wedge \Omega(g(n)) \\ &\Leftrightarrow [(\exists c_1 > 0) (\exists n_1 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_1 < n \rightarrow f(n) \leq c_1 \cdot g(n))] \\ &\quad \wedge [(\exists c_2 > 0) (\exists n_2 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_2 < n \rightarrow f(n) \geq c_2 \cdot g(n))] \\ &\Leftrightarrow \left[ (\exists c_1 > 0) (\exists n_1 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_1 < n \rightarrow \frac{f(n)}{c_1} \leq g(n) \right) \right] \\ &\quad \wedge \left[ (\exists c_2 > 0) (\exists n_2 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) \left( n_2 < n \rightarrow \frac{f(n)}{c_2} \geq g(n) \right) \right] \\ &\Leftrightarrow [(\exists c_1 > 0) (\exists n_1 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_1 < n \rightarrow g(n) \leq c_1 \cdot f(n))] \\ &\quad \wedge [(\exists c_2 > 0) (\exists n_2 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_2 < n \rightarrow g(n) \geq c_2 \cdot f(n))] \\ &\Leftrightarrow g(n) = O(f(n)) \wedge \Omega(f(n)) \Leftrightarrow g(n) = \Theta(f(n)) \end{aligned}$$

$$\boxed{f(n) = \Theta(g(n)) \Leftrightarrow g(n) = \Theta(f(n))} \text{ לכן קיבלנו כי}$$

מ.ש.ל.ב.⊕

(ג) צ"ל:  $f(n) = O(g(n)) \Leftrightarrow g(n) = \Omega(f(n))$   
הוכחה:

⇒ נניח כי  $f(n) = O(g(n))$  ונוכיח כי  $g(n) = \Omega(f(n))$   
מהיות  $f(n) = O(g(n))$  ו  $\exists c_1 > 0, \exists n_1 \in \mathbb{N}$  כך  $\forall n \in \mathbb{N}, n_1 < n$  מתקיים  $f(n) \leq c_1 \cdot g(n)$ , כלומר  $\frac{1}{c_1} \cdot f(n) < g(n)$  מתקיים  $n_1 < \forall n \in \mathbb{N}$   
כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = n_1, c = \frac{1}{c_1}$  מתקיים  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}, c \cdot f(n) < g(n)$  כלומר  
 $(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow c \cdot f(n) < g(n))$

$$\boxed{g(n) = \Omega(f(n))} \text{ לכן מההגדרה מתקיים}$$

⇒ נניח כי  $g(n) = \Omega(f(n))$  ונוכיח כי  $f(n) = O(g(n))$   
מהיות  $g(n) = \Omega(f(n))$  ו  $\exists c_1 > 0, \exists n_1 \in \mathbb{N}$  כך  $\forall n \in \mathbb{N}, n_1 < n$  מתקיים  $f(n) \cdot c_1 \leq g(n)$ , כלומר  $f(n) < \frac{1}{c_1} \cdot g(n)$  מתקיים  $n_1 < \forall n \in \mathbb{N}$   
כלומר הראנו כי עבור  $n_0 = n_1, c = \frac{1}{c_1}$  מתקיים  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}, f(n) < c \cdot g(n)$  כלומר  
 $(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow f(n) < c \cdot g(n))$

$$\boxed{f(n) = O(g(n))} \text{ לכן מההגדרה מתקיים}$$

מ.ש.ל.ג.⊕

5. צ"ל: נכונות האלגוריתם שהוראה בכיתה

הוכחה:

נוכיח את נכונות האלגוריתם באינדוקציה.

בסיס: עבור  $n = 1$ , האלגוריתם מחזיר את 0 שהוא פסגה של מערך  $a$  בגודל 1 מההגדרה.

צעד האינדוקציה: נניח שהטענה נכונה לכל  $k < n$  ונוכיח שהטענה נכונה ל- $n$ .



• אם  $n = 2$ :

האלגוריתם מחזיר את האיבר המקסימלי בין 2 במערך, שהוא גם פסגה מההגדרה.

• אחרת, אם  $(a[mid - 1] \leq a[mid]) \wedge (a[mid] \geq a[mid + 1])$ :

נובע כי  $mid$  הוא פסגה מההגדרה, והאלגוריתם מחזיר  $mid$  כנדרש

• אחרת, אם  $(a[mid - 1] > a[mid])$ :

האלגוריתם מחזיר את הפסגה של המערך  $a[left : mid - 1]$ ,

נשים לב כי

$$mid - 1 - left = \frac{right - left}{2} - 1 - left < right - left = n$$

לכן מהנחת האינדוקציה, האלגוריתם יחזיר את הפסגה של המערך  $a[left : mid - 1]$  שנסמנה ב  $M$ .  
נראה כי  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  ונסיים.

נחלק מקרים:

- אם  $M = mid - 1$ , אזי  $a[M] \geq a[M - 1]$  (מהנחת האלגוריתם),

ומהתנאי שהנחנו מתקיים כי  $a[M] = a[mid - 1] > a[mid] = a[M + 1]$ ,

לכן  $(a[M - 1] \leq a[M]) \wedge (a[M] \geq a[M + 1])$ , כלומר  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  מההגדרה

- אחרת אם  $M = 0$ , מתקיים כי  $a[0] \leq a[1]$  ולכן  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  מההגדרה

- אחרת את הפסגה של המערך  $a[mid + 1 : right]$ ,

נשים לב כי, מתקיים כי  $(a[M - 1] \leq a[M]) \wedge (a[M] \geq a[M + 1])$  ולכן  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  מההגדרה

• אחרת, מהיות  $mid$  לא פסגה וגם  $a[mid] \geq a[mid - 1]$  נובע כי  $a[mid] < a[mid + 1]$

האלגוריתם מחזיר את הפסגה של המערך  $a[mid + 1 : right]$ ,

נשים לב כי

$$right - mid - 1 = right - \frac{right - left}{2} - 1 < right - left = n$$

לכן מהנחת האינדוקציה, האלגוריתם יחזיר את הפסגה של המערך  $a[mid + 1 : right]$  שנסמנה ב  $M$ .  
נראה כי  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  ונסיים.

נחלק מקרים:

- אם  $M = mid + 1$ , אזי  $a[M] \geq a[M + 1]$  (מהנחת האלגוריתם),

ומהתנאי שהנחנו מתקיים כי  $a[M] = a[mid + 1] > a[mid] = a[M - 1]$ ,

לכן  $(a[M - 1] \leq a[M]) \wedge (a[M] \geq a[M + 1])$ , כלומר  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  מההגדרה

- אחרת אם  $M = right$ , מתקיים כי  $a[right - 1] \leq a[right]$  ולכן  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  מההגדרה

- אחרת, מתקיים כי  $(a[M - 1] \leq a[M]) \wedge (a[M] \geq a[M + 1])$  ולכן  $M$  פסגה של  $a[left : right]$  מההגדרה

מ.ש.ל. ☺

## 6. פתרון:

(א) צ"ל: דוגמא למערך שהאלגוריתם רץ 12 פעמים

הוכחה:

0	1	14	13
3	2	1	12
4	2	2	11
5	2	2	10
6	7	8	9

נשים לב שהמסלול הוא  $2 \rightarrow 3 \rightarrow 4 \rightarrow 5 \rightarrow 6 \rightarrow 7 \rightarrow 8 \rightarrow 9 \rightarrow 10 \rightarrow 11 \rightarrow 12 \rightarrow 13 \rightarrow 14$   
והוא באורך 12 כנדרש!

מ.ש.ל.א. ☺

(ב) צ"ל: אלגוריתם למציאת מקסימום ולהוכיח כי הוא ביעילות  $\Theta(n)$   
הוכחה:

נסתכל על האלגוריתם הבא:

```
def global_maximum(a, left=0):  
    if len(a)-1 == left:  
        return left  
    maximum_i = global_maximum(a, left+1)  
    if a[left] > a[maximum_i]:  
        return left  
    else:  
        return maximum_i
```

תחילה נוכיח נכונות באינדוקציה:

בסיס האינדוקציה: עבור  $n = 1$ , מתקיים כי האלגוריתם עוצר על ההתחלה ומחזיר את 0 שהוא המקסימום הגלובלי במקרה זה, כנדרש

שלב האינדוקציה: נניח כי הטענה נכונה לכל מערך בגודל  $n - 1$  ונוכיח שהאלגוריתם נכון לכל מערך בגודל  $n$ , תחילה נשים לב כי  $n \neq 1$ ,

נסמן ב  $j = \text{global\_maximum}(a, \text{left}+1)$ . נשים לב כי  $j$  הוא המקסימום הגלובלי של  $a[\text{left}+1 : \text{left}+n]$  מהנחת האינדוקציה.

• אם  $a[\text{left}] > a[j]$ , אזי  $\forall i \leq n$   $\text{left}+1 \leq i \leq n$  מתקיים  $a[\text{left}] \geq a[i]$   $\Rightarrow a[\text{left}] > a[j] \geq a[i]$

לכן  $\forall i \leq n$  מתקיים  $a[\text{left}] \geq a[i]$

כלומר  $\text{left}$  הוא המקסימום הגלובלי של  $a[\text{left} : \text{left}+n]$  והאלגוריתם מחזיר אותו כנדרש

• אחרת,  $a[j] \geq a[\text{left}]$  ומתקיים מהנחת האינדוקציה כי  $\forall i \leq n$   $\text{left}+1 \leq i \leq n$   $a[j] \geq a[i]$  וגם  $a[j] \geq a[\text{left}]$ .

כלומר  $\forall i \leq n$  מתקיים  $a[j] \geq a[i]$

כלומר  $j$  הוא המקסימום הגלובלי של  $a[\text{left} : \text{left}+n]$  והאלגוריתם מחזיר אותו כנדרש

עתה נראה כי האלגוריתם הוא  $\Theta(n)$ , נשים לב כי מתקיים 
$$T(n) = \begin{cases} 2 & n = 1 \\ T(n-1) + 4 & n \neq 1 \end{cases}$$

נוכיח באינדוקציה כי  $n \leq T(n) \leq 10 \cdot n$

בסיס האינדוקציה:  $n = 1$

$$1 \leq T(1) = 2 \leq 10 \cdot 1 = 10$$

כלומר הטענה נכונה ל  $n = 1$

שלב האינדוקציה: נניח כי הטענה נכונה ל  $n$  ונראה שהיא נכונה ל  $n+1$ ,

$$T(n+1) = T(n) + 4 \stackrel{\text{induction}}{\leq} 10 \cdot n + 4 \leq 10 \cdot n + 10 = 10 \cdot (n+1)$$

$$T(n+1) = T(n) + 4 \stackrel{\text{induction}}{\geq} n + 4 \leq n + 1 = (n+1)$$

כלומר הראנו כי  $(n+1) \leq T(n+1) \leq 10 \cdot (n+1)$

כלומר הראנו כי עבור  $c = 10$ ,  $n_0 = 1$  מתקיים  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}, T(n) \leq c \cdot n$ , כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow T(n) \leq c \cdot n)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $T(n) = O(n)$

כלומר הראנו כי עבור  $c = 1$ ,  $n_0 = 1$  מתקיים  $n_0 < \forall n \in \mathbb{N}, T(n) \geq c \cdot n$ , כלומר

$$(\exists c > 0) (\exists n_0 \in \mathbb{N}) (\forall n \in \mathbb{N}) (n_0 < n \rightarrow T(n) \geq c \cdot n)$$

לכן מההגדרה מתקיים  $T(n) = \Omega(n)$

לכן מהיות  $T(n) = O(n)$  וגם  $T(n) = \Omega(n)$ , מההגדרה מתקיים  $T(n) = \Theta(n)$

מ.ש.ל.ב. ☺